

Łódź widziana oczami Reymonta

Władysław Reymont, a właściwie Stanisław Władysław Rejment, [urodził się 7 maja 1867 roku w Kobielach Wielkich](#) koło Radomska. Był synem organisty [Józefa Rejmenta i Antoniny Kupczyńskiej](#). Pierwsze miesiące życia spędził w Kobielach, po czym jego rodzina przeniósła się do Tuszyna pod Łodzią. Młody Stanisław pamięć miał świetną, posiadał ogromną wyobraźnię, czytać nauczył się jeszcze przed szkołą elementarną, ale równocześnie do dyscypliny szkolnej i regularnego uczenia się nie mógł przywyknąć. Jak sam pisał w liście do przyjaciela, okres jego młodości to „lata włóczęgi i przeganiania ze szkoły do szkoły”. 2 stycznia 1884 r. uzyskał w Warszawie dyplom czeladnika krawieckiego. Powiadał, że to „pierwszy i ostatni dyplom w jego życiu”.

W następnych latach Reymont szukał swej drogi w życiu – zabierał się do dziennikarstwa, marzył o scenie, myślał o wstąpieniu do zakonu, chciał zostać księdzem. Zaciągnął się do zespołu teatralnego z którym włóczył się po kraju. W końcu ojciec umieścił go na kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, na której pracował w późniejszym czasie jeszcze dwukrotnie.

Początkowe lata kariery pisarskiej były bardzo ciężkie.

W 1895 r. reportażem „Pielgrzymka do Jasnej Góry” zwrócił Reymont na siebie uwagę czytelników i redaktorów. Nareszcie wydał niektóre utwory w formie książkowej „Komediantka”, „Fermenty”, „Spotkanie” oraz „Ziemię Obiecaną”.

W latach 1902-1909 powstała powieść „Chłopi”, w 1911 r. wyszła powieść „Wampir”, która zamknęła 15-lecie najwyższej działalności pisarskiej Reymonta. W okresie od 1913 do 1918 roku powstała trylogia „Rok 1794”.

Po pierwszej wojnie światowej Reymont był u szczytu swego znaczenia w Polsce i u progu sławy światowej. Kandydatura Reymonta do Nagrody Nobla w dziedzinie literatury została wysunięta przez Akademię Umiejętności w Krakowie w roku 1918 i ponowiona w sześć lat później. W 1924 r. Reymont otrzymał Nagrodę Nobla, pozostali kandydaci to takie sławy jak: Tomasz Mann, Maksym Gorki, Stefan Żeromski. Była to druga nagroda dla Polaka w dziedzinie literatury (po Sienkiewiczu), pociągnęła ona za sobą tłumaczenie jego dzieł na języki obce oraz światową sławę dla niego samego.

Niedługo cieszył się nią Reymont, zmarł w Warszawie 5 grudnia 1925 r.

W 1895 r. Władysław Reymont dostał od firmy „Gebethner i Wolf” propozycję napisania powieści z życia Łodzi. Wówczas pisarz podjął decyzję o przyjrzeniu się z bliska „polskiemu Manchesterowi”. W Łodzi przebywał od kwietnia do jesieni 1896 roku. Zamieszkał w domu przy ul. Wschodniej 50. Po zgromadzeniu materiałów w 1897 r. zaczął pisać „Ziemię Obiecaną”. W ten sposób powstał literacki pomnik XIX wiecznej Łodzi.

W prezentacji zostały wybrane przykładowe obiekty i miejsca, które mogły posłużyć autorowi „Ziemi Obiecanej” jako pierwowzory. Niektóre autor wymienia z nazwy, a innych możemy się domyślić.

Oprócz prezentacji przedstawiamy także wybrane materiały archiwalne dotyczące postaci Władysława Reymonta. Wszystkie archiwalia pochodzą z zasobu APŁ.

